ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 30ής Σεπτεμβρίου 2010 *

Στην υπόθεση C-132/09,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 6 Απριλίου 2009,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον J.-P. Keppenne και την B. Eggers, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου του Βελγίου, εκπροσωπούμενου από τον J.-C. Halleux,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, πρόεδρο τμήματος, E. Juhász (εισηγητή), Γ. Αρέστη, J. Malenovský και T. von Danwitz, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 15ης Ιουνίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με το δικόγραφο της προσφυγής της, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι το Βασίλειο του Βελγίου, αρνούμενο να αναλάβει την κάλυψη των δαπανών επιπλώσεως και διδακτικού υλικού για τα Ευρωπαϊκά σχολεία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη συμφωνία περί της

έδρας που συνήφθη στις 12 Οκτωβρίου 1962 μεταξύ του ανωτάτου συμβουλίου του ευρωπαϊκού σχολείου και της Βελγικής Κυβερνήσεως (στο εξής: συμφωνία περί της έδρας), σε συνδυασμό με το άρθρο 10 ΕΚ.

Το νομικό πλαίσιο

Το καταστατικό των ευρωπαϊκών σχολείων

2 Κατά την ίδρυσή τους τα ευρωπαϊκά σχολεία διέπονταν από δύο συμβάσεις, ήτοι, αφενός, το καταστατικό του ευρωπαϊκού σχολείου, που υπεγράφη στο Λουξεμβούργο στις 12 Απριλίου 1957 (*Recueil des traités des Nation Unies*, τόμος 443, σ. 129, στο εξής: σύμβαση του 1957), και, αφετέρου, το πρωτόκολλο για την ίδρυση ευρωπαϊκών σχολείων, που εκδόθηκε βάσει του καταστατικού του ευρωπαϊκού σχολείου και υπεγράφη στο Λουξεμβούργο στις 13 Απριλίου 1962 (*Recueil des traités des Nation unies*, τόμος 752, σ. 267, στο εξής: πρωτόκολλο του 1962). Τα δύο αυτά νομοθετικά κείμενα συνομολογήθηκαν από τα έξι κράτη μέλη που ίδρυσαν τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

3 Το ανώτατο συμβούλιο του ευρωπαϊκού σχολείου (στο εξής: ανώτατο συμβούλιο), που συστάθηκε με το άρθρο 7 της σύμβασης του 1957, απαρτίζεται, δυνάμει του άρθρου της 8, από τον αρμόδιο ή τους αρμόδιους υπουργούς των συμβαλλομένων μερών. Κατά το άρθρο 9 της σύμβασης, το ανώτατο συμβούλιο είναι επιφορτισμένο με την εφαρμογή της σύμβασης και διαθέτει προς τούτο τις αναγκαίες εξουσίες επί παιδαγωγικών και διοικητικών θεμάτων καθώς και επί θεμάτων προϋπολογισμού. Το ανώτατο συμβούλιο θεσπίζει με κοινή συμφωνία τον γενικό κανονισμό του σχολείου. Κατά το άρθρο 28 της σύμβασης, το ανώτατο συμβούλιο δύναται να διαπραγματευθεί με την κυβέρνηση του κράτους στο οποίο έχει την έδρα του το σχολείο

οποιαδήποτε συμπληρωματική συμφωνία προκειμένου να εξασφαλισθούν οι βέλτιστες υλικές και άυλες συνθήκες λειτουργίας του σχολείου αυτού.

4 Η σύμβαση του 1957 και το πρωτόκολλο του 1962 ακυρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν από τη σύμβαση σχετικά με το καταστατικό των ευρωπαϊκών σχολείων που συνήφθη στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιουνίου 1994 (ΕΕ L 212, σ. 3, στο εξής: σύμβαση του 1994), η οποία ισχύει επί του παρόντος σύμφωνα με το άρθρο της 34. Η σύμβαση του 1994 συνομολογήθηκε από τα κράτη μέλη και από τις Κοινότητες, που εξουσιοδοτήθηκαν προς τούτο με την απόφαση 94/557/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 1994, με την οποία παρέχεται η εξουσία στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας να υπογράψουν και να συνάψουν τη σύμβαση σχετικά με το καταστατικό των ευρωπαϊκών σχολείων (ΕΕ L 212, σ. 1).

5 Κατά το άρθρο 34, τέταρτο εδάφιο, της σύμβασης του 1994, οι παραπομπές σε προγενέστερες της σύμβασης πράξεις που αφορούν τα σχολεία πρέπει να νοούνται ως παραπομπές στα αντίστοιχα άρθρα της σύμβασης.

6 Στο πεδίο εφαρμογής της σύμβασης του 1994 εμπίπτουν τα σχολεία που παρατίθενται στο παράρτημά της I, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τα ευρωπαϊκά σχολεία Bruxelles I, Bruxelles II, Bruxelles III, καθώς και το ευρωπαϊκό σχολείο του Mol (Βέλγιο).

7 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, της εν λόγω σύμβασης, η ίδρυση νέου σχολείου εντός κράτους μέλους προϋποθέτει τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ του ανωτάτου συμβουλίου και του κράτους μέλους υποδοχής, με αντικείμενο τη δωρεάν διάθεση και συντήρηση εγκαταστάσεων προσαρμοσμένων στις ανάγκες του νέου σχολείου.

8 Το άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, της σύμβασης του 1994 ορίζει ότι, όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, το σχολείο αντιμετωπίζεται σε κάθε κράτος μέλος ως σχολικό ίδρυμα που διέπεται από το δημόσιο δίκαιο, υπό την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της σύμβασης.

9 Κατά το άρθρο 10 της σύμβασης του 1994, το ανώτατο συμβούλιο, το οποίο απαρτίζεται, μεταξύ άλλων, από έναν εκπρόσωπο, σε υπουργικό επίπεδο, εκάστου κράτους μέλους και από ένα μέλος της Επιτροπής, εποπτεύει την εφαρμογή της σύμβασης και διαθέτει προς τούτο τις εξουσίες που απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων επί παιδαγωγικών και διοικητικών θεμάτων, καθώς και επί θεμάτων προϋπολογισμού, και τις εξουσίες για τη διαπραγμάτευση των συμφωνιών που προβλέπονται από τα άρθρα 28 έως 30 της σύμβασης

10 Κατά το άρθρο 25 της σύμβασης του 1994, ο προϋπολογισμός των σχολείων χρηματοδοτείται, μεταξύ άλλων, από τις συνεισφορές στις οποίες προβαίνουν τα κράτη μέλη μέσω της συνεχούς καταβολής των μισθών για τους αποσπασμένους ή οργανικά τοποθετημένους καθηγητές και, ενδεχομένως, με τη μορφή χρηματοδοτικής συμμετοχής, καθώς και από τη συνεισφορά των Κοινοτήτων, η οποία σκοπεί στην κάλυψη της διαφοράς μεταξύ του συνολικού ύψους των σχολικών δαπανών και του συνόλου των υπολοίπων εσόδων.

11 Κατά το άρθρο 26 της σύμβασης του 1994, αποκλειστικώς αρμόδιο να αποφαίνεται επί σχετικών με την ερμηνεία και την εφαρμογή της συμβάσεως διαφορών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών οι οποίες δεν κατέστη δυνατό να επιλυθούν στο πλαίσιο του ανωτάτου συμβουλίου είναι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

12 Κατά το άρθρο 30 της εν λόγω σύμβασης, το ανώτατο συμβούλιο δύναται να διαπραγματευθεί με την κυβέρνηση της χώρας στην οποία έχει την έδρα του το σχολείο οποιαδήποτε συμπληρωματική συμφωνία προκειμένου να εξασφαλισθούν οι καλύτερες συνθήκες λειτουργίας του σχολείου αυτού.

13 Το άρθρο 33, πρώτο και δεύτερο εδάφιο της σύμβασης του 1994 διευκρινίζει μεταξύ άλλων ότι η σύμβαση επικυρώνεται από τα συμβαλλόμενα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες και ότι τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της καταθέσεως όλων των εγγράφων επικύρωσης από τα κράτη μέλη καθώς και των πράξεων με τις οποίες οι Κοινότητες κοινοποιούν τη σύναψη της σύμβασης.

14 Δεν αμφισβητείται ότι η σύμβαση του 1994 τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2002.

Η συμφωνία περί της έδρας

15 Η συμφωνία περί της έδρας που εγκρίθηκε με τον βελγικό νόμο της 8ης Νοεμβρίου 1975 (*Moniteur Belge* της 7ης Φεβρουαρίου 1976, σ. 1415) συνήφθη για να εξασφαλιστούν οι καλύτερες υλικές και άυλες συνθήκες λειτουργίας των ευρωπαϊκών σχολείων των Βρυξελλών και του Mol, κατ' εφαρμογή του άρθρου 28 της σύμβασης του 1957.

16 Το άρθρο 1 του κεφαλαίου I, με τίτλο «Κτηριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός των ευρωπαϊκών σχολείων» της συμφωνίας περί της έδρας, ορίζει:

«Η Κυβέρνηση του Βασιλείου του Βελγίου αναλαμβάνει την υποχρέωση να παράσχει στα σχολεία τις κτηριακές εγκαταστάσεις οι οποίες είναι αναγκαίες για τη δραστηριότητά τους και ανταποκρίνονται στους στόχους τους οποίους έχουν θέσει οι κυβερνήσεις που υπέγραψαν το Πρωτόκολλο περί ιδρύσεως ευρωπαϊκών σχολείων.

Η Κυβέρνηση του Βασιλείου του Βελγίου υποχρεούται να συντηρεί τα σχολεία και να τα ασφαλίζει σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την ακίνητη περιουσία του Βελγικού Δημοσίου.

Αναλαμβάνει επίσης την υποχρέωση να εξοπλίσει τα σχολεία αυτά με έπιπλα και διδακτικό υλικό, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που εφαρμόζει για τα βελγικά εκπαιδευτικά ιδρύματα.»

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

17 Η Επιτροπή, με το έγγραφο οχλήσεως της 17ης Οκτωβρίου 2007, προσήψε στο Βασίλειο του Βελγίου παράβαση των διατάξεων της συμφωνίας περί της έδρας και του άρθρου 10 ΕΚ, καθόσον αυτό αρνείται, αφενός, από το έτος 1995, να χρηματοδοτήσει τον αρχικό εξοπλισμό σε έπιπλα και διδακτικό υλικό των ευρωπαϊκών σχολείων που λειτουργούν εντός της επικράτειάς του και, αφετέρου, από το έτος 1989, να καταβάλλει ετήσια επιχορήγηση λειτουργίας και εξοπλισμού για την κάλυψη των τρεχουσών δαπανών των ευρωπαϊκών σχολείων που λειτουργούν εντός της επικράτειάς του.

18 Η Επιτροπή, δεδομένου ότι δεν ικανοποιήθηκε με την απάντηση του Βασιλείου του Βελγίου στο εν λόγω έγγραφο οχλήσεως, του απηύθυνε, στις 26 Ιουνίου 2008, αιτιολογημένη γνώμη, με την οποία το κάλεσε να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί με τη γνώμη αυτή εντός δίμηνης προθεσμίας από τη λήψη της.

19 Δεδομένου ότι το Βασίλειο του Βελγίου δεν έλαβε τα απαιτούμενα μέτρα εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

Επί της αιτήσεως για επανάληψη της προφορικής διαδικασίας

20 Η Επιτροπή, με έγγραφο της 23ης Ιουνίου 2010, ζήτησε την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.

21 Το Δικαστήριο μπορεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν προτάσεως του γενικού εισαγγελέα, ή ακόμα και κατόπιν αιτήσεως των διαδίκων, να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 61 του Κανονισμού Διαδικασίας του, εφόσον κρίνει ότι δεν έχει διαφωτιστεί επαρκώς ή ότι η υπόθεση πρέπει να επιλυθεί βάσει επιχειρήματος επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση μεταξύ των διαδίκων (απόφαση της 29ης Ιουνίου 2010, C-28/08 P, Επιτροπή κατά Bavarian Lager, Συλλογή 2010, σ. I-6055, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

22 Η Επιτροπή προβάλλει με την αίτησή της ότι οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στηρίζονται σε επιχειρήματα για τα οποία δεν διεξήχθη συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου. Αφενός, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν της παρασχέθηκε η δυνατότητα, κατά τη διαδικασία, να υποστηρίξει τα επιχειρήματά της όσον αφορά τον λόγο περί αναρμοδιότητας που αναφέρεται στις εν λόγω προτάσεις, κατά τον οποίο η ρήτρα διαιτησίας του άρθρου 26 της σύμβασης του 1994 αποκλείει την εφαρμογή του άρθρου 226 ΕΚ. Αφετέρου, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο γενικός εισαγγελέας προτείνει με τις προτάσεις του μία περιοριστική ερμηνεία του άρθρου 10 ΕΚ, επί της οποίας επίσης δεν της παρασχέθηκε η δυνατότητα να υποστηρίξει την άποψή της κατά τη διαδικασία.

23 Το Δικαστήριο εκτιμά εν προκειμένω ότι έχει στη διάθεσή του όλα τα αναγκαία στοιχεία για να αποφανθεί επί της ενώπιόν του διαφοράς και ότι η υπόθεση δεν χρειάζεται να εξεταστεί σε σχέση με επιχείρημα το οποίο δεν έχει συζητηθεί ενώπιόν του.

24 Κατά συνέπεια, παρέλκει η επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.

Επί της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου

Επιχειρήματα των διαδίκων

25 Το Βασίλειο του Βελγίου αμφισβητεί την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να αποφαίνεται επί διαφορών σχετικών με τη συμφωνία περί της έδρας. Προβάλλει ότι, για να ασκηθεί βασίμως προσφυγή λόγω παραβάσεως βάσει του άρθρου 226 ΕΚ, η Επιτροπή οφείλει να αποδείξει είτε παράβαση διατάξεως του κοινοτικού δικαίου είτε παράβαση διατάξεως συμφωνίας της οποίας η Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος ή, ακόμη, την ύπαρξη ρήτρας απονομής δικαιοδοσίας.

26 Εν προκειμένω, κατά το Βασίλειο του Βελγίου, δεν διαπιστώθηκε καμία παράβαση διατάξεως του κοινοτικού δικαίου, δεδομένου ότι δεν υπήρξε παράβαση διατάξεων της Συνθήκης ΕΚ και των παραρτημάτων της ή του παράγωγου κοινοτικού δικαίου. Το κράτος μέλος αυτό υποστηρίζει ότι η Κοινότητα δεν αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία περί της έδρας και ότι δεν υφίσταται ρήτρα απονομής δικαιοδοσίας.

27 Το Βασίλειο του Βελγίου διευκρινίζει ότι η συμφωνία περί της έδρας διακρίνεται από τη σύμβαση του 1994 στο άρθρο 26 της οποίας προβλέπεται μια τέτοια ρήτρα απονομής δικαιοδοσίας. Εκτιμά ότι η συμφωνία περί της έδρας δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί πράξη παράγωγη της σύμβασης του 1994 και ότι το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) αποτελούσε μέλος με δικαίωμα ψήφου του ανωτάτου συμβουλίου, το οποίο διέθετε διεθνή νομική προσωπικότητα διακριτή από τη νομική προσωπικότητα του ΕΚΑΧ, δεν σημαίνει ότι αποτελούσε και συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία περί της έδρας που συνήφθη μεταξύ του ανωτάτου συμβουλίου και της Βελγικής Κυβέρνησης.

28 Εξάλλου, εάν, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή, η ΕΚΑΧ, ως μέλος του ανωτάτου συμβουλίου με δικαίωμα ψήφου, αποτελούσε συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία περί της έδρας, το ίδιο θα ίσχυε και για το Βασίλειο του Βελγίου υπό την ιδιότητά του ως μέλος του ίδιου συμβουλίου. Υπό τις συνθήκες αυτές, το κράτος μέλος αυτό θα είχε συμβληθεί με τον εαυτό του, το οποίο όμως είναι αδύνατο κατά γενική αρχή του δικαίου.

29 Περαιτέρω, το εν λόγω κράτος μέλος προβάλλει ότι η πράξη με την οποία συνήψε μια τέτοια συμφωνία αντλεί τη δεσμευτική της ισχύ αποκλειστικώς από την κυριαρχία του.

30 Η Επιτροπή αποκρούει την άποψη αυτή για δύο λόγους.

31 Πρώτον, υπενθυμίζει ότι το δικόγραφο της προσφυγής δεν αναφέρεται μόνο στη συμφωνία περί της έδρας, αλλά και στο άρθρο 10 ΕΚ, σε συνδυασμό με την εν λόγω συμφωνία.

32 Δεύτερον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η συμφωνία περί της έδρας αποτελεί αναμφισβήτητα μέρος του κοινοτικού δικαίου, ανεξαρτήτως του άρθρου 10 ΕΚ, διότι πρέπει να θεωρηθεί ως πράξη παράγωγη της σύμβασης του 1994, η οποία αποτελεί μέρος του κοινοτικού δικαίου.

33 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά πάγια νομολογία, προκειμένου για διατάξεις εμπίπτουσες στην αρμοδιότητα της Κοινότητας, οι συμφωνίες που συνάπτει η Κοινότητα, τα κράτη μέλη της και τρίτες χώρες έχουν την ίδια θέση στην κοινοτική έννομη τάξη με τις αμιγώς κοινοτικές συμφωνίες και ότι η σύμβαση του 1994 συνήφθη μεταξύ των Κοινοτήτων και των κρατών μελών της.

34 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η συμφωνία περί της έδρας ήταν αρχικώς πράξη «παράγωγη» της σύμβασης του 1957 και ότι ήδη, το 1962, η Ανώτατη Αρχή της ΕΚΑΧ αποτελούσε μέλος του ανωτάτου συμβουλίου με δικαίωμα ψήφου. Εκτιμά, επομένως, ότι η Ανώτατη Αρχή αποτελούσε συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία περί της έδρας. Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η ίδια υποκατέστησε την Ανώτατη Αρχή της ΕΚΑΧ με την υπογραφή της Συνθήκης συγχωνεύσεως της 8ης Απριλίου 1965 και ότι σκοπός της σύμβασης του 1994 ήταν η εμπέδωση του κεκτημένου της σύμβασης του 1957 καθώς και η ενίσχυση του ρόλου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ως συμβαλλομένων μερών. Κατά την Επιτροπή, εξ αυτού συνάγεται ότι, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η συμφωνία περί της έδρας συνήφθη βάσει του άρθρου 28 της σύμβασης του 1957 και ότι συμφωνίες περί της έδρας προβλέπονται επίσης από τη σύμβαση του 1994, η συμφωνία περί της έδρας αποτελεί μέρος των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που συνομολογήθηκαν από τις Κοινότητες το 1994.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

35 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η προσφυγή πρέπει να εξετάζεται μόνον σε σχέση προς τα αιτήματα που περιλαμβάνονται στο εισαγωγικό δικόγραφο (αποφάσεις της 6ης Απριλίου 2000, C-256/98, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2000, σ. I-2487, σκέψη 31, και της 4ης Μαΐου 2006, C-508/03, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 2006, σ. I-3969, σκέψη 61).

36 Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, δυνάμει των άρθρων 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 38, παράγραφος 1, στοιχείο γ΄, του Κανονισμού Διαδικασίας του, η Επιτροπή υποχρεούται, σε κάθε προσφυγή που ασκεί δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, να διατυπώνει τις ακριβείς αιτιάσεις επί των οποίων το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί (αποφάσεις της 31ης Μαρτίου 1992, C-52/90, Επιτροπή κατά Δανίας, Συλλογή 1992, σ. I-2187, σκέψη 17, και της 15ης Ιουνίου 2006, C-255/04, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2006, σ. I-5251, σκέψη 24).

37 Τα εν λόγω αιτήματα πρέπει να είναι διατυπωμένα κατά τρόπο μη διφορούμενο, ούτως ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος είτε να αποφανθεί το Δικαστήριο ultra petita είτε να παραλείψει να αποφανθεί επί κάποιας αιτιάσεως (αποφάσεις της 20ής Νοεμβρίου 2003, C-296/01, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2003, σ. I-13909, σκέψη 121, και της 15ης Ιουνίου 2006, Επιτροπή κατά Γαλλίας, προπαρατεθείσα, σκέψη 24).

38 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι η μόνη αιτίαση που αναφέρεται στο αιτητικό του εισαγωγικού δικογράφου αφορά τη φερόμενη παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχει το Βασίλειο του Βελγίου δυνάμει της συμφωνίας περί της έδρας, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 ΕΚ.

39 Βεβαίως, στο αιτιολογικό μέρος του εισαγωγικού δικογράφου, το άρθρο 10 ΕΚ αναφέρεται δύο φορές. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η συμπεριφορά των βελγικών αρχών διαταράσσει το σύστημα χρηματοδότησης της Κοινότητας και κατανομής των χρηματοοικονομικών βαρών μεταξύ των κρατών μελών, και επομένως η συμπεριφορά της αντιβαίνει στο εν λόγω άρθρο, αναφέρει δε ότι οι επιπτώσεις στην Κοινότητα της συμπεριφοράς αυτής είναι επιβλαβείς. Προσθέτει ότι οι υποχρεώσεις του Βασιλείου του Βελγίου από τη συμφωνία περί της έδρας πρέπει να ερμηνευθούν με γνώμονα τον σκοπό της συμφωνίας αυτής και την αρχή της καλής πίστεως, η οποία διαπνέει τόσο το άρθρο 10 ΕΚ όσο και το γενικό διεθνές δίκαιο.

40 Ωστόσο, όπως προκύπτει από το εισαγωγικό δικόγραφο, η φερόμενη παράβαση του άρθρου 10 ΕΚ εκ μέρους του Βασιλείου του Βελγίου έχει συμπληρωματικό μόνο χαρακτήρα σε σχέση με την υποτιθέμενη παράβαση, η οποία αφορά τη συμφωνία περί της έδρας. Συγκεκριμένα, κατά την Επιτροπή, η μη τήρηση από το Βασίλειο του Βελγίου των υποχρεώσεων που υπέχει βάσει της συμφωνίας περί της έδρας συνεπάγεται επίσης παράβαση του άρθρου 10 ΕΚ.

41 Εξάλλου, με το υπόμνημά της απαντήσεως, η Επιτροπή διευκρινίζει ρητώς ότι ουδέποτε επικαλέσθηκε το άρθρο 10 ΕΚ per se στην υπόθεση αυτή, δηλαδή ανεξαρτήτως της συμφωνίας περί της έδρας.

42 Υπό τις συνθήκες αυτές, ενδεχόμενη αναρμοδιότητα του Δικαστηρίου να διαπιστώσει, βάσει του άρθρου 226 ΕΚ, τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που υπέχει το Βασίλειο του Βελγίου από τη συμφωνία περί της έδρας θα είχε οπωσδήποτε ως αποτέλεσμα το απαράδεκτο της προσφυγής στο σύνολό της.

43 Όσον αφορά τις διεθνείς συμβάσεις γενικώς, πρέπει να τονιστεί ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, εάν η Κοινότητα δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος στη σύμβαση, το Δικαστήριο δεν είναι, κατ' αρχήν, αρμόδιο να ερμηνεύει, στο πλαίσιο διαδικασίας εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, τις διατάξεις της εν λόγω σύμβασης (βλ. απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 1973, 130/73, Vandeweghe κ.λπ., Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 1329, σκέψη 2· διάταξη της 12ης Νοεμβρίου 1998, C-162/98, Hartmann, Συλλογή 1998, σ. I-7083, σκέψη 9· αποφάσεις της 22ας Οκτωβρίου 2009, C-301/08, Bogiatzi, Συλλογή 2009, σ. I-10185, σκέψη 24, και της 4ης Μαΐου 2010, C-533/08, TNT Express Nederland, Συλλογή 2010, σ. I-4107, σκέψη 61).

44 Όσον αφορά ειδικώς τη σύμβαση του 1957, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι είναι αναρμόδιο να αποφανθεί επί της ερμηνείας της, καθώς και επί των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν για τα κράτη μέλη, καθόσον, παρά τον δεσμό που παρουσιάζει με την Κοινότητα και τη λειτουργία των θεσμικών οργάνων της, η εν λόγω σύμβαση είναι διεθνής σύμβαση συναφθείσα από τα κράτη μέλη η οποία δεν αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του κοινοτικού δικαίου (βλ. απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 1986, 44/84, Hurd, Συλλογή 1986, σ. 29, σκέψεις 20 έως 22).

45 Η εκτίμηση αυτή, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 46 των προτάσεών του, δεν μπορεί να περιορίζεται στα δικονομικά δεδομένα της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Hurd, στο πλαίσιο της οποίας το Δικαστήριο κλήθηκε να αποφανθεί επί αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, αλλά πρέπει να ισχύει και στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από το άρθρο 226 ΕΚ διαδικασίας, αντικείμενο της οποίας δύναται να είναι αποκλειστικώς παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχει ένα κράτος μέλος από τη Συνθήκη ΕΚ.

46 Πράγματι, από το προοίμιο της συμφωνίας περί της έδρας προκύπτει ότι βάση της συμφωνίας αυτής αποτέλεσε το άρθρο 28 της σύμβασης του 1957, το οποίο παρείχε στο ανώτατο συμβούλιο την εξουσία να διαπραγματευθεί με την κυβέρνηση του κράτους μέλους της έδρας του ευρωπαϊκού σχολείου οποιαδήποτε συμπληρωματική συμφωνία προκειμένου να εξασφαλισθούν οι βέλτιστες υλικές και άυλες συνθήκες λειτουργίας του. Επομένως, το νομικό καθεστώς αυτής της συμφωνίας ακολουθεί το καθεστώς της σύμβασης του 1957.

47 Η άποψη της Επιτροπής, κατά την οποία η ΕΚΑΧ και, στη συνέχεια, η Κοινότητα πρέπει να θεωρηθεί ως συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία περί της έδρας, διότι η Ανώτατη Αρχή της ΕΚΑΧ συμμετείχε ως μέλος με δικαίωμα ψήφου στο ανώτατο συμβούλιο και η Επιτροπή την υποκατέστησε, δεν αναιρεί τη διαπίστωση της προηγούμενης σκέψης και, συνεπώς, η άποψη αυτή πρέπει να απορριφθεί.

48 Συγκεκριμένα, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι η δυνατότητα χορήγησης, που προβλέπεται από τα συμβαλλόμενα μέρη με τη σύμβαση του 1957, στην ανώτατη αρχή της ΕΚΑΧ του δικαιώματος συμμετοχής στο ανώτατο συμβούλιο με δικαίωμα ψήφου, δικαίωμα το οποίο άσκησε μεταγενέστερα η εν λόγω ανώτατη αρχή, συνεπάγεται ότι τα μέρη που υπέγραψαν τη συμφωνία περί της έδρας είχαν τη βούληση να αποκτήσει η ΕΚΑΧ την ιδιότητα του συμβαλλόμενου μέρους στη συμφωνία αυτή. Αυτό εξάλλου υποστηρίζει το Βασίλειο του Βελγίου, που υπήρξε συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία περί της έδρας

49 Επομένως, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η Κοινότητα συμβλήθηκε, με την ιδιότητα του συμβαλλόμενου μέρους, στη συμφωνία περί της έδρας και ότι, συνεπώς, η εν λόγω συμφωνία δημιουργεί υπέρ και κατά αυτής δικαιώματα και υποχρεώσεις.

50 Ούτε το επιχείρημα της Επιτροπής, κατά το οποίο η συμφωνία περί της έδρας αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που συνομολογήθηκαν από τις Κοινότητες το 1994, μπορεί να ευδοκιμήσει. Η άποψη αυτή αντλείται από το γεγονός ότι η σύμβαση του 1994, που συνήφθη και εγκρίθηκε από τις Κοινότητες, έχει ως σκοπό την εμπέδωση του κεκτημένου της σύμβασης του 1957 και από το ότι η σύμβαση του 1994 προβλέπει συμφωνίες περί της έδρας.

51 Συναφώς, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι ούτε η φερόμενη εμπέδωση του κεκτημένου της σύμβασης του 1957 από τη σύμβαση του 1994, η οποία, εξάλλου, τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2002, ούτε η παραπομπή της σύμβασης του 1994 στις συμφωνίες περί της έδρας μπορούν να μεταβάλουν αναδρομικά τη νομική φύση της συμφωνίας περί της έδρας, η οποία αποτελεί διεθνή συμφωνία συναφθείσα μεταξύ του ανώτατου συμβουλίου και της κυβερνήσεως ενός μόνον κράτους μέλους.

52 Όσον αφορά ενδεχόμενη εφαρμογή της ρήτρας διαιτησίας του άρθρου 26 της σύμβασης του 1994, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η διαδικασία λόγω παραβάσεως κατά την έννοια της Συνθήκης ΕΚ και της νομολογίας του Δικαστηρίου μπορεί να βασίζεται μόνο στο άρθρο 226 ΕΚ, γεγονός που συμβαίνει, εξάλλου, στην υπό κρίση υπόθεση.

53 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να αποφανθεί επί της προσφυγής της Επιτροπής που ασκήθηκε βάσει του άρθρου 226 ΕΚ στηριζόμενη στο ότι το Βασίλειο του Βελγίου παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη συμφωνία περί της έδρας, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 ΕΚ.

Επί των δικαστικών εξόδων

54 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι το Βασίλειο του Βελγίου ζήτησε την καταδίκη της Επιτροπής και αυτή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αναρμόδιο να αποφανθεί επί της προσφυγής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που ασκήθηκε βάσει του άρθρου 226 ΕΚ, στηριζόμενη στο ότι το Βασίλειο του Βελγίου παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της συμφωνίας περί της έδρας, που συνήφθη στις 12 Οκτωβρίου 1962 μεταξύ του ανωτάτου συμβουλίου του ευρωπαϊκού σχολείου και της Βελγικής Κυβερνήσεως, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 ΕΚ.

2) Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)